

Jätemaksutaksan valmistelu ja hyväksyminen

Jokilaaksojen jätelautakunta 23.11.2017 § 29

Kunnan jätemaksu (Jätelaki 78 §)

Kunnan on perittävä jätelain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätteen loppukäsittelystä perittävällä maksulla on katettava vähintään loppukäsittelylaitoksen tai -paikan perustamisen, käytön, käytöstä poistamisen, jälkihoidon ja ympäristönsuojelulain 43 a §:ssä tarkoitetun vakuuden kustannukset sekä muut niihin rinnastettavat kustannukset. Jätteiden loppukäsittelystä kaatopaikalla perittävään maksuun on sisällytettävä jälkihoidon arvioidut kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta. Kunta voi periä jätemaksua myös kunnan vastuulle säädetystä jäteneuvonnasta (JL 93 § 1 mom.), rekisterin ylläpidosta (JL 143 §, rekisteri jätteen kuljetuksista) ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Jätemaksu, jolla katetaan jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpitämisestä sekä muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset, voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Jätemaksulla saa kerätä enintään kohtuullisen tuoton pääomalle.

Kunnan jätemaksun perusteet (JL 79 §)

Kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noukokerrat. Perusteina voidaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Jätemaksun perusteina voidaan käyttää myös kiinteistöllä asuvien henkilöiden määrää, kiinteistön käyttötarkoitusta tai muuta vastaavaa perustetta, jos jätteen määrää tai laatua on vaikea luotettavasti selvittää tai jos se on tarpeellista ympäristö- tai terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jätehuollon järjestämiseksi.

Perusmaksun perusteita ovat kiinteistöllä asuvien henkilöiden lukumäärä tai kiinteistön käyttötarkoitus taikka muu vastaava peruste. Perusmaksu voidaan määrätä kiinteistö- tai talouskohtaisena.

Jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa. Kunnan on tiedotettava jätetaksasta yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Kunnan on myös

tiedotettava vuosittain kunnan asukkaille ja muille jätehuoltopalvelujen käyttäjille jätemaksun ja mahdollisen perusmaksun kertymästä sekä siitä, mihin kertymää on käytetty. Tiedot jätetaksasta, maksun kertymästä ja sen käytöstä on oltava saatavilla tietoverkossa.

Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta jätetaksan hyväksymistä koskevan asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Asian selvittäminen ja asianosaisten kuuleminen (HallintoL)

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävistä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Hallintolain 34 §:ssä säädetään, että asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asian saa tietyissä tapauksissa ratkaista asianosaista kuulematta, mistä säädetään pykälän 2 momentissa.

Hallintolain 41 §:ssä todetaan: Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla. Asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta.

Kunnan jätemaksua koskevin säännösten soveltaminen kuntien omistamaan yhtiöön (JL 84 §)

Kunnan jätemaksua koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun kunta on siirtänyt jätehuollon järjestämiseen liittyvät palvelutehtävät tätä varten perustetulle, jätelain 43 §:ssä tarkoitetulle yhtiölle.

Kunnan jätemaksun määrääminen ja suorittaminen

Jätelaissa on lisäksi säädetty mm. velvollisuudesta suorittaa kunnan jätemaksu (80 §), jätemaksun määräämisestä (81 §), jätelaskusta ja kunnan jätemaksusta tehtävästä muistutuksesta (82 §), jätemaksun suorittamisesta ja palauttamisesta (83 §) sekä virheestä ja hinnanalennuksesta (86 §).

Nykyinen jätemaksutaksa

Jokilaaksojen jätelautakunta on 11.12.2013 § 59 hyväksynyt jätemaksutaksan ja määrännyt sen voimaan 1.1.2014 alkaen. Lautakunta on viimeksi 7.12.2016 § 29 muuttanut taksaa ja muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2017. Lautakunnan tekemä taksapäätös on lain-

voimainen.

Jätemaksutaksan 17 §:ssä todetaan: *"Tätä taksaa voidaan muuttaa jätelautakunnan päätöksellä lukuun ottamatta arvonlisäveroa, jäteveroa tai muuta vastaavaa maksua, joissa tapahtuvien muutosten vaikutus maksuihin huomioidaan voimaantulopäivästä lukien ilman jätelautakunnan erillistä päätöstä. Tässä taksassa arvonlisävero on huomioitu 24 %:n mukaan ja jätevero 70,00 euroa tonnilta."*

Asian valmistelu

Kuntien jätehuollon palvelutehtävää hoitava Vestia Oy on 23.10.2017 toimittanut jätelautakunnalle jätemaksutaksaa koskevan valmisteluaineiston, joka koostuu jätemaksutaksaesityksestä sekä yhtiön hallituksen 20.10.2017 tekemästä päätöksestä taksaluonnoksen sisällöstä, muutosten perusteluista sekä taksan esittämisestä jätehuoltoviranomaisen ratkaistavaksi.

Vestia Oy:n hallitus toteaa taksaesityksestään seuraavaa (Vestia Oy:n hallitus 20.10.2017, § 686):

"Vuodelle 2018 valmisteltu jätemaksutaksaesitys on rakenteeltaan tämän vuoden taksan mukainen. Suurempia muutostarpeita taksaan ei ole.

Kotitalouksien perusmaksu säilyy entisenä.

Poltettavan jätteen ja biojätteen jätemaksut alenevat 5 %.

Kiinteistökohtaisten hyötyjätteiden jätemaksut säilyvät entisinä.

Jäteastiakohtaisia hintoja on yhtenäistetty eri jäteastiatyypeillä. Lisäksi taksasta on poistettu sellaiset astiat, joita ko. jätelajien osalta ei ole käytössä.

Jätehuoltomääräysten mukaan pyörättömät jäteastiat tulee korvata pyörällisillä astioilla tämän vuoden loppuun mennessä. Ensi vuoden alusta pyörättömän astian tyhjennyshintaan tulee erillinen lisä.

Jätekeskuksessa ja hyötyjäteasemilla vastaanotettavien jätteiden hinnat säilyvät entisinä.

Muihin palveluihin on tehty käytännön osoittamia lisäyksiä ja muutoksia. Maksuihin on tehty pieniä muutoksia kustannusvastaavuuden tarkistamiseksi.

Tekstiosassa on muutamia määritelmätarkistuksia.

Jätemaksutaksa on liitteenä 686-2017. Muutokset on merkitty keltaisella korostuksella."

Pykälään 7 on lisätty maininta em. pyörättömän astian tyhjennyksestä perittävästä lisästä. Pykälään liittyvän viimeisimmän taulukon mukaan em. lisä on 2,48 (alv 24 %).

Taulukon 2 mukaan tyypillisimmän kotitalouksissa käytettävän 240 litran jäteastian tyhjennyksen (kuljetus ja käsittely) hinta laskee siten, että maksu olisi vuoden alusta 7,28 (alv 24 %, nyt 7,66). Myös biojätteiden maksut laskevat. Pikakonteissa kerättävän metallin, keräyskartongin ja pahvin, kaatopaikkajätteen ja energiajätteen hinnat nousevat hieman.

Ns. lisämaksuissa olevat jäteastian siirtämisestä ja hukkakäynnistä perittäviä maksuja esitetään nostettavaksi. Lisämaksuissa oleva ns. peruutusmaksu on samansuuruinen kuin nykyisessä taksassa.

Muiden kuin kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvien jätteiden (§ 9) hinnastoon (taulukko 4) on lisätty vaaraton maalijäte, tietosuojajäte ja lievästi pilaantunut maa-aines.

Myös muissa maksuissa (§ 11) on uusia maksuja, kuten laboratorio- ja kaatopaikkakelpoisuustutkimuksista ja astioiden toimittamisesta perittävät maksut.

Jokilaaksojen jätelautakunta on 10.12.2015 hyväksynyt koko toimialueella noudatettavat jätehuoltomääräykset ja ne ovat tulleet voimaan 1.1.2016. Määräysten 26 §:n mukaan *"jätteen keräyspaikka tulee sijoittaa siten, että jäteauto pääsee keräyspaikalle esteettömästi kaikissa olosuhteissa ja pääsee kääntymään keräyspaikan läheisyydessä. Mikäli kiinteistölle ei voida järjestää kääntöpaikkaa, jäteastia on sijoitettava kulkukelpoisen tien varteen. Jos kiinteistönhaltija kuitenkin haluaa, että jäte noudetaan kiinteistöltä ja jäteauto jouuu peruuttamaan keräyspaikalle yli 50 m, peritään tästä jätetaksan mukainen lisämaksu."*

Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymien, 1.1.2016 voimaantulleiden jätehuoltomääräysten 21 §:n (Jäteastiatyypit) mukaan pyörättömät jäteastiat on korvattava pyörällisillä 31.12.2017 mennessä.

Lainvoimaisen, Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymän jätemaksutaksan 17 §:ssä todetaan: *"Tätä taksaa voidaan muuttaa jätelautakunnan päätöksellä lukuun ottamatta arvonlisäveroa, jäteveroa tai muuta vastaavaa maksua, joissa tapahtuvien muutosten vaikutus maksuihin huomioidaan voimaantulopäivästä lukien ilman jätelautakunnan erillistä päätöstä."*

Vestia Oy:n hallituksen esitys jätemaksutaksaksi on oheismateriaalina. Asiaa (muutokset yksityiskohtineen) sekä tarjottavaa palvelutasa (ekopisteet ja tuottajayhteisön järjestämä keräyspisteverkosto) esitellään tarkemmin kokouksessa.

JÄTELAUTAKUNNAN ESITTELIJÄ: Jokilaaksojen jätelautakunta hyväksyy jätemaksutaksan esitetyn ehdotuksen mukaisena sekä määrää taksan voimaan 1.1.2018 alkaen.

Samalla lautakunta toteaa jätehuollon palvelutasosta, että Vestia Oy pitää edelleen vuonna 2018 jätteiden syntypistelajittelua edistävän ja jätehuoltopalveluja toimialueen kuntalaisille laajasti ja tasapuolisesti tarjoavan ekopiste- ja hyötyjäteasemaverkoston pääpiirteissään ennallaan, täydentäen verkostollaan myös tuottajavastuuseen perustuvaa pisteverkostoa.

Tuottajayhteisön pisteverkko on käytössä ja käsittää myös neljä pak-

kausmuovien keräily pistettä (Kalajoki, Nivala, Ylivieska 2).

Perustelut:

Jättemaksutaksan muutokset aiempaan nähden ovat vähäisiä ja asianosaisten kannalta merkittävimmät jättemaksut, kuten poltettavan jätteen ja biojätteen hinnat laskevat aiempaan nähden.

Eräiden jätteiden hintojen nousu johtuu lähinnä markkinatilanteesta tai jatkokäsittelystä vastaavan tahon hinnannostosta, jolloin hintoja on muutettu kustannusvastaavuuden tarkistamiseksi.

Tuottajayhteisön toteuttama pakkausjätteiden keräyspisteverkko on vuonna 2018 käytettävissä, mutta Vestia Oy täydentää tätä edelleen omilla ekopisteillään.

Esitetyn jättemaksutaksan voidaan siten katsoa edistävän jätteen syntypaikkalajittelua, jolloin sen ohjaava vaikutus on jätelaissa säädetyn etusijajärjestyksen mukainen.

Lainvoimaisen, Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymän jättemaksutaksan 17 §:ssä todetaan: *"Tätä taksaa voidaan muuttaa jätelautakunnan päätöksellä lukuun ottamatta arvonlisäveroa, jäteveroa tai muuta vastaavaa maksua, joissa tapahtuvien muutosten vaikutus maksuihin huomioidaan voimaantulopäivästä lukien ilman jätelautakunnan erillistä päätöstä."*

Ottaen huomioon, että jättemaksutaksaan tulevat muutokset ovat valtaosin hintoja laskevia sekä se, että korotukset johtuvat lähinnä kustannusvastaavuuden turvaamisesta, asiassa ei ole tarpeen järjestää hallintolain 34 §:ssä tai 41 §:ssä tarkoitettua menettelyä.

Edellä todetusta johtuen Jokilaaksojen jätelautakunta päättää hyväksyä esitetyn jättemaksutaksan ja määrää sen voimaan 1.1.2018 alkaen.

Lautakunta kuuluttaa taksapäätöksestä toimialueensa kunnissa ja internetsivuillaan. Kuulutukseen liitetään hyväksytty maksutaksa.

JOKILAAKSOJEN JÄTELAUTAKUNTA: Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa Ylivieskassa 18.12.2017

Aila Eskonniemi
Pöytäkirjanpitäjä

KUNTALAIN MUKAINEN VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Postiosoite PL 189

90101 OULU

Sähköposti pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin 029 56 42800

Faksi 029 56 42841

Käyntiosoite Isokatu 4, Oulu

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava.

Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan nimi, kotikunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja. Valituskirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Valitusasiakirjan voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Valitusasiakirjat toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista on säädetty erikseen.